

Onze agent, Theunna Bros., op de jaarbeurs in Malta.

CURSUS FRANSE TAAL

Vanaf 31 oktober a.s. gaat de K.R.O. elke zaterdagmiddag om kwart over drie een cursus Franse taal uitzenden. De lessen worden gegeven door Franssen, die zijn gespecialiseerd in het doceren van hun taal aan niet-Franzen. Dit betekent, dat tijdens de lessen geen Nederlands zal worden gesproken. De cursus is dan ook niet bestemd voor beginners. Om de lessen met vrucht te kunnen volgen moet men zorgvuldig gesproken Frans enigermate verstaan. De noodzakelijke basis-kennis ligt ongeveer op U.L.O.-niveau.

Het doel van de cursus is het verkrijgen van grotere kennis en vaardigheid in het gebruik van de Franse taal.

Aan het einde van de cursus is het mogelijk examen te doen voor het „Certificat Pratique de Langue Française, premier degré”, van de Sorbonne, Universiteit van Parijs.

Het deelnemen is kosteloos, maar elke cursist moet zich het studieboek „Cours de langue et de civilisation Française”, 2e deel, van G. Manger aanschaffen (f 6,80). De Bibliotheek is in het bezit van een stencil van de K.R.O., waaruit u verdere gegevens kunt putten.

Onze gelukwensen!

HUWELIJKEN (Maanweg):

Mei, J. M. Spruyt, Schoonakkerdijns, met H. v. d. Wal, d.d. 16-10-1959; J. Uytendwillingen, Bewaakingsdienst, met mev. A. M. v. d. Ham, d.d. 24-10-1959; J. Dapper, Radiomonstase, met mev. C. van Munsteren, d.d. 29-10-1959.

HLWELIJK (Utrecht):

D. Roep, Keulsekade, met mev. A. C. van Esterik, Technisch Bureau, d.d. 30-9-1959.

GEBOREN (Maanweg):

Marjette A., dochter van C. J. C. de Weerd, Radiolaboratorium, d.d. 3-10-1959; Yvonne, dochter van J. Worseling, Meubelmakerij, d.d. 10-10-1959; Wilma, dochter van J. J. Richter, Technische Dienst Amsterdam, d.d. 10-10-1959.

• • • • • A

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

• • • • •

PUZZEL N° 19

De opgave is ditmaal, de 32 zwarte punten met een doorlopende lijn te verbinden, die geen enkele van de cirkeltjes raakt of snijdt. De lijn moet lopen van A naar B.

Uw oplossing op de tekening in het VDH-tje moet vóór woensdag 4 november a.s. in het bezit zijn van de redactie, wilt u een kans hebben op de volgende prijzen: 1e prijs f 15,—, 2e prijs f 10,—, 3e prijs f 5,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

Wij danken u...!

Hartelijk dank aan allen voor de fraaie geschenken en de belangstelling welke ik tijdens mijn 12½-jarig jubileum heb ondervonden. G. J. M. de Vaal, Tijdschrijverij.

Mijn hartelijke dank aan Ziekentooft, chef, bazen en collega's voor de bloemen en de aardige attenties, mij bewezen tijdens mijn langdurige afwezigheid. Mev. E. M. ten Have, Spoelenfabriecage.

Mede namens mijn vrouw dank ik directe chef, collega's en ziekenroost voor de vele blijken van belangstelling tijdens mijn ziekte ondevonden. B. W. W. Pruijt, Inkoop.

Op de TV-Montage is woensdag 28 oktober a.s. mevrouw J. E. Ramaker 12½ jaar in onze dienst. Proficiat!

het V.D.H.-tje

Redacteur: C. SCHREVEL
Nr 619
24 oktober 1959

PERSONEELSORGaan VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG EN UTRECHT

BEKROONDE FOTO'S IN 1959

BELANGSTELLING VOOR DIA'S NEEMT TOE

Een 32-tal Van der Heem-ers heeft resultaten van zijn vrijetijdsbesteding ingezonden in de vorm van zwart/wit foto's of kleurendia's en daarmee meegedaan aan onze vakantiefotowedstrijd.

Nadat de fotoclub van de N.V. Assurantie Mij. De Nederlanden van 1945 e foto's en dia's had beoordeeld, maakte de heer C. Schrevel de vorige week vrijdag de prijswinnaars bekend. Wat bij deze wedstrijd opviel was het feit dat het aantal deelnemers steeds kleiner wordt, terwijl toch het foto-

graferen als hobby steeds meer wordt beoefend. Vanzelfsprekend is hiervoor meer dan één oorzaak te vinden, waarnaar wij dan ook mijver gaan speuren. Dat het maken van dia's tegenwoordig meer in de belangstelling ligt dan zwart/wit foto's is een bekend feit en werd dan ook bij deze wedstrijd weer bevestigd.

Het is ons door de beperkte ruimte in het VDH-tje niet mogelijk afdruken te publiceren van alle be kroonde foto's. Van drie exemplaren, die ons het meest geschikt voorkwamen, vindt u een afdruk, waarbij wij u erop willen wijzen dat een cliché-afdruk nooit voor 100 % de scherppte van de oorspronkelijke foto kan weergeven. Bovendien kregen wij de gepubliceerde foto's op een veel groter formaat dan zij nu zijn afgedrukt.

Al met al konden wij ruim f 200,— aan prijzen uitdelen.

Vernedenswaard is nog dat de enige vrouwelijke deelnemer een prijs kreeg, alsook dat de enige deelnemer uit Utrecht in twee groepen een prijs kreeg.

De volledige uitslag vindt u op pagina 3.

ONZE CAO-VOORSTELLEN

Viale voor het ter perse gaan van dit nummer, stelden wij ons telefonisch in verbanding met het College van Rijksbestedingscommissarissen te vernemen hoe de stand van zaken is bij het beoordeelen van onze CAO-voorstellen.

Wij vernamen het volgende. Nadat begin van deze week op verzoek van het College van Rijksbestedingscommissarissen door Van der Heem N.V. aanvullende gegevens waren verstrekt, heeft het College onze voorstellen doorgestuurd ter beoordeling aan de looncommissie van de Stichting van de Arbeid. Het College verzocht de looncommissie met spoed advies te willen uitbrengen.

Zodra wij over nadere gegevens beschikken zullen wij die in het VDH-tje of op de mededelingenborden bekendmaken.

Dit is de foto waarmee de heer L. van der Gungten de eerste prijs won in de hoofdklasse.

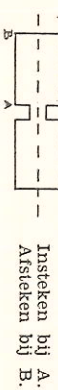

De enige inzender uit Utrecht, de heer Th. Lith, behaalde met deze foto de tweede prijs in de klasse gevorderden.

AUTOMATIE UITDAGING VAN DE TOEKOMST

Naar aanleiding van de artikelen van de heer Oosthoek heeft de redactie mij gevraagd om iets te schrijven over de automatisering in ons bedrijf. Nu is het woord automatisering een woord, dat erg in de mode is en iedereen heeft er zo zijn eigen betekenis aan. Dat is ook geen wonder, want allang voordat het woord automatisering in alle kranten stond, kenden wij al auto-centrales voor automatisch telefoneren. Om het verschil tussen automaten en automatisering duidelijk te maken zullen wij een voorbeeld bespreken.

Een automaat in de afdeling van de heer De Gruyter, is een automatische draaibank. Dit betekent dat de machine een bepaalde groep bewerkingen achter elkaar uitvoert. Bijvoorbeeld bij een asje als hieronder is getekend:

Doorschrijven van stof voor volgende bewerking. Bij een normale draaibank zouden de beide door de man bewogen worden. Bij ons, waar duizenden van dezelfde producten gemaakt moeten worden, laten wij de beide door de machine zelf, door middel van cirkven en nokken-assen bedienen.

Wanneer wij deze wijze van werken bij geautomatiseerde bewerkingen rangschikken, dan is de automatie bij ons al ver ingevoerd: in de Transformator-wikkelafdeling, waar enkele machines elektrisch mechanisch gestuurd worden, in de Plaatbewerking, waar de automatische persen staan, in de Kas-tenfabriek, waar een nieuwe freesbank het werkstuk zelf langs de frees voert, de zinktautmaat, enz.

Zelf noem ik dit liever mechanisatie van de bewerkingen, omdat al deze machines alleen maar bewerkingen uitvoeren, zonder deze te controleren en rustig doorwerken, ook al zijn de pro-dukten die zij maken, verkeerd.

Wanneer in het produkt, dat hierboven getekend staat, de diameter bij $A 6,0 + 0,02$ mm. moet zijn, en door betelstijtege wordt die diameter 6,4 mm, dan gaat de bank rustig door. Alleen de man, die erbij staat en van tijd tot tijd de produkten meet, constateert dat en gaat deze fout herstellen. Nu is het mogelijk om de asjes door een elektrisch meetapparaat te voeren. Wanneer dit meetapparaat een afwijking constateert, geeft hij dit door aan de machine en dan regelt de machine zich zelf bij of stopt. Dat is pas echte automatisering. Hier controleert en regelt de machine dus zich zelf. Deze machines hebben wij nog niet in de produktie. Maar in het nieuwe ketelhuis is iets dergelijks wel. Zoals u misschien weet, werken wij daar met olie-stook. Het aanzetten van die grote branders is alleen mogelijk, wanneer er geen olie of oliedamp in de verbrandingsruimte is, want anders zou men een hevige ontplofing krijgen. Dit ontsteken is nu geheel geautomatiseerd. Wanneer de temperatuur van het water te laag wordt, moet de brander weer ingeschakeld worden. Dit gaat automatisch en wel als volgt:

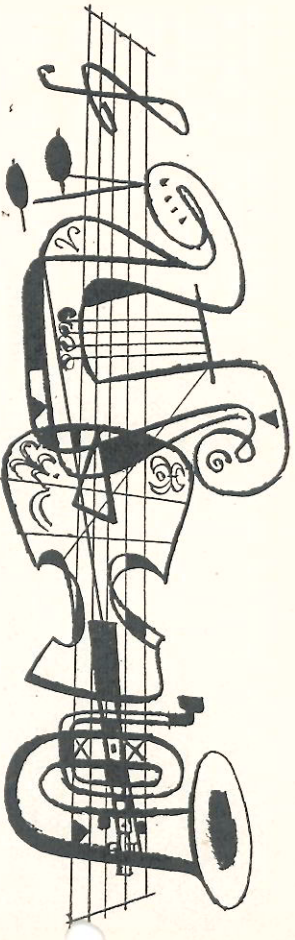
Eerst wordt gedurende enige minu-

(slot)

ten door een ventilator de ruimte leeg-schakelen, zodat er geen olie of olie-damp meer in kan zijn. Dan wordt de vonk ontstoken en wordt olie toegela-ten. Er gaat een kleine vlam branden, daarna gaat de grote vlam aan. Wan-neer er nu ergens iets mis gaat, scha-kelt de brander automatisch af en be-gint het gehele geval vanzelf nog een keer. Wanneer het dan weer niet gaat, schakelt hij uit en begint te fluiten. Eerst dan komt de machinist die na moet gaan wat er verkeerd is.

Iets dergelijks is er toegepast bij de fineerpersen en allerlei baden, die ver-warmd worden. Wordt de temperatuur te hoog, dan schakelen thermostaten de verwarming af, wordt hij te laag, dan schakelen ze weer verwarming bij. In het algemeen is de automatisering bij verwarming en bij chemische pro-cessen reeds ver doorgevoerd. Een automaat bouwen wij ook in onze TV-toestellen in. Wanneer bijvoor-beeld de netspanning daalt, zou daar-door het beeld kleiner worden. Een automaat zorgt nu dat dit niet gebeurt. Zo ziet u, dat ook in ons bedrijf de automatisering reeds is doorgedron-gen. Voorlopig is in de produktiefeer onze aandacht evenwel allereerst ge-richt op doelmatige mechanisatie van bewerkingen en van het transport.

Ir W. J. Boot.

MUZIKALE MOMENTEN

INLEIDING

Er zijn genoeg mensen die van muziek genieten zonder er iets madders van te weten. Dit is veelal een prettige omstandig-heid en het bewijst dat velen over een rijke fantasie beschik-ken. Toch zijn er veel mensen die graag meer van muziek of van een bepaalde componist zouden willen weten. Voor diege-nen, doch ook voor andere belangstellenden, zijn daarom een aantal artikelen geschreven. Hiervan wordt in het kort verteld over het leven van enige componisten en hun werken en wor-den enkele zaken belicht die daarmee samenhangen.

GIUSEPPI VERDI (1813—1901)

Een van de grootste opera-componisten, die ooit leefde, is zeker wel Verdi geweest. Tijdens zijn lange leven schreef hij een groot aantal melodieuze waarvan vele nog altijd populair zijn. Verscheidene ervan worden geregeld gespeeld, gezongen, ge-neurd of gefloten.

Zijn populariteit verwierf hij ondanks breuk met gevestigde opvattingen. In zijn tijd vierde het zogenaamde Bel Canto (letterlijk: schoon gezang) hoogtij. Uldruk-king, vorm en inhoud werden hierdoor ondergeschikt gemaakt aan favorieten die elkaar wilden overtroeven.

Verdi wilde de menselijke stem gebruiken als vertolker van echte menselijke gevoelens; de diverse karakters trachtte hij volledig met de stem weer te geven. Dit ideaal wist hij in de loop der jaren steeds meer te bereiken.

In 1813 werd Giuseppe Verdi in een kleine Italiaanse plaats geboren. Als jongen deed hij al veel praktische en theoretische muziekkenis op. Toen hij tien jaar oud was en omdat hij te weinig academisch piano speelde! Hij bekwamde zich echter verder in de praktijk.

Enkele jaren na zijn huwelijk werd zijn eerste opera — Oberto — met succes opgevoerd. Hierna kwam veel tot stand o.a. de opera Nabucco. Verscheidene operas uit zijn eerste tijd bevatten patriotische taferelen. Dit vond veel bijval, temeer daar Italië zich juist los van Oostenrijk wilde maken.

Zo ontstond de strijktreut: „Vivat Verdi“ leve Verdi. Hier betekent Verdi: V (Itto-rio) E (mannuele) R (e) d' I (talia), Victor Emmanuel koning van Italië.

Er volgde nu een periode waarin zijn beroemdste werken ontstonden, o.a. Rigo-letto, Il Trovatore en La Traviata. Ter gelegenheid van zijn bezoek aan St. Peters-burg (Leningrad), componeerde hij La Forza del Destino, en bij de opening van het Snezkanal in 1871, ontstond Aida.

Hierna kwam er een tijd waarin Verdi weinig componeerde, doch zich voorna-melijk bezighield met de ontginning van zijn landerijen. In 1887 verscheen plotseling het machtige werk Otello. Nog één keer verpaasde hij de wereld, toen Verdi op tachtigjarige leeftijd de opera Falstaff bracht. Wat hierna nog volgde, was in hoofdzaak kerkmuziek. Op 27 februari 1901, zeven en tachtig jaar oud, stierf Verdi te Milaan. Van der Meulen.

Fabrieken in lijst

Van komende vrijdag 30 oktober af, kunt u in Den Haag een ten-toonstelling gaan zien, die op die dag door burgemeester Van Kolf-schoten zal worden geopend, een tentoonstelling van schilderijen, welke alle het fabrieksleven tot onderwerp hebben. Ook als u in het algemeen niet geïnteresseerd is in de tentoonstellingen te bezoeken en zeker niet van uitsluitend schilderstukken, dan nog kan deze expositie wellicht uw interesse wekken. Want van dat onderwerp „de fabriek“ maken wij allen deel uit. Deze tentoonstelling exposeert de artistieke kijk op het terrein onzer dagelijkse werkzaamheden.

Als je dat je even indenk, ga je onwillekeurig je eigen directe om-ggeving eens bekijken. Zie daar iets schilderachtigs in?

Nu is het meestal zo, dat voor de kunstenaar het wat rommelige, het geïmproviseerde als onder-waerp voor zijn schildersdoel meer aantrekking heeft dan een keurig, wiskundig precies, rechthoekig be-ton- en glasgeval. Als je in oude, halfdonkere, grote hallen komt van een kettingfabriek, waar je rondom de vlammen op zit lanten uit de ovens, waar uitgloriende ballen plotseling te voorschijn ko-men en aan kettingen door de ruime zeeven, waar mensen als donkere spookgestalten tussen de wuren en rookpluimen zich bewe-gen, dan is dat „schilderachtig“.

Bekijk nu uw eigen onmiddellijke omgeving eens op deze maatstaf van artistiekheid. Uw werk is zeker evenzeer de moeite waard voor on-ze samenleving als dat andere, dat in die typisch schilderachtige sfeer plaats heeft. Er moet dus ook een bekoring aan zijn, die een artistiek op een gegeven moment plakt en hem naar zijn pen of penseel doet grijpen.

Het lijkt me interessant dit van onze eigen werkomgeving zelf te ontdekken. En het lijkt me ook, dat het bestial zal lukken.

Als u naar de plaats van uw werke toeloopt, beschouwt u die dan bij nadering eens als een ar-tiest, die er iets schilderachtigs in tracht te ontdekken. Als u naar de werkomgeving van uw naaste bu-ren kijkt, puurt u er dan eens als een bij in een bloem de artistieke kant uit, die er bestial ergens in zit.

En gaat u dan naar die tentoon-stelling en let u eens op, hoe kun-stenars ons aler dagelijkse fa-brieksleven in lijst hebben gezet. Dat scherpert ook onze eigen blik erop.

Scheuwer.

Onder de titel „Drink louter kabouter“ zond de heer N. Overbeek deze foto in. De jury gaf hem de eerste prijs in de klasse beginners.

PRIJSWINNAARS

VAKANTIE-FOTOWEDSTRIJD 1959

De eerste prijs bestond uit een waar-debon van f 20,—, de tweede prijs f 15,—, de derde prijs f 10,— en de troostprijs een waardebbon van f 2,50.

Zwart/wit foto's.

A — Hoofdklasse

1. L. v. d. Gugten 1512

2. C. Th. Otten 1554

3. niet toegekend

troostprijs: niet toegekend

B — Gevorderden

1. niet toegekend

2. T. Lijth Utrecht 2652

3. J. W. Arts

troostprijs: niet toegekend

C — Beginners

1. N. Overbeek 2324

2. M. J. van Zanten 1514

3. L. B. Fors 6000

troostprijs: B. Bijsterveld 2324

Kleurenfoto's.

D — Gevorderden

1. C. van Delft 7470

2. L. van Dommel 2333

3. C. A. M. Kroon Verkor 1554

troostprijs: L. Visser

E — Beginners

1. C. Fraterman 2121

2. Th. Lijth Utrecht 2531

3. J. Visse Utrecht 2123